

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๖๓๔/ ๑๗๗๗๗



กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง การรับรอง (ร่าง) ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการสร้างความเข้มแข็งในการปรับตัวรับภัยแล้ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการอาเซียนว่าด้วยประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน จำนวน ๑ ฉบับ
ที่ Ref. No.: ASCC/SDD/DMHA/ACDM-Drought/ Vol.10/017 ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓
๓. ร่างปฏิญญาฯ พร้อมคำแปล จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยขอเสนอเรื่องการรับรอง (ร่าง) ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการสร้างความเข้มแข็งในการปรับตัวรับภัยแล้งมา เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านการเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ทั้งนี้ ร่างปฏิญญาฯ ดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

๑. ต้นเรื่อง

สำนักเลขาธิการอาเซียนว่าด้วยประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มีหนังสือที่ Ref. No.: ASCC/SDD/DMHA/ACDM-Drought/ Vol.10/017 ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ แจ้งว่า คณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติได้นำเสนอเอกสาร (ร่าง) ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการสร้างความเข้มแข็งในการปรับตัวรับภัยแล้ง (ASEAN Declaration on Strengthening of Adaptation to Drought) ซึ่งจะมีการนำร่างเอกสารดังกล่าวเข้าสู่การประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ ในวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ขอให้รัฐมนตรีอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติรับรอง (ร่าง) ปฏิญญาฯ ดังกล่าว เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะมนตรีสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ก่อนเสนอต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียนต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการอาเซียนว่าด้วยประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ได้ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) ปฏิญญาฯ ดังกล่าว และได้นำเสนอคณะที่ปรึกษาส่วนต่าง ๆ มาแล้ว ๕ ครั้ง ตั้งแต่วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ และ (ร่าง) ปฏิญญาฯ ได้รับการทบทวนโดยคณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ (ACDM) และคณะกรรมการอาวุโสด้านสิ่งแวดล้อมแห่งอาเซียน (ASEON) รวมถึง ASEON Working Group on Water

/Resource...

Resource Management (AWGWRM) เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ในการนี้เพื่อให้ (ร่าง) ปฏิญญาฯ ดังกล่าว ผ่านการรับรองเป็นเอกสารประกอบการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ ที่ประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติจะต้องรับรองเอกสารและนำเสนอสู่ที่ประชุมคณะมนตรีสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ที่จะจัดขึ้นในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ก่อนเสนอเข้าสู่ที่ประชุมผู้นำสุดยอดอาเซียนต่อไป

๓. สารสำคัญ

(ร่าง) ปฏิญญาฯ ดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งของภูมิภาคในการจัดการภัยแล้ง โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับแผนงานประชาคมอาเซียนเพื่อปรับตัวเข้ากับภัยแล้ง การตั้งเครือข่ายและชุมชนเพื่อช่วยกันเตรียมพร้อม และปรับตัวรับภัยแล้งในภูมิภาคต่าง ๆ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) สนับสนุนแนวทางการพัฒนาระยะยาวแบบองค์รวมทั้งแนวทางกลยุทธ์รวมถึงกรอบการทำงานในระดับภูมิภาคเพื่อเสริมสร้างการปรับตัวต่อภัยแล้งทั้งในระยะสั้นและระยะยาวบนพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศในอนาคต ซึ่งรวมถึงการเตรียมตัว การตอบสนอง การบรรเทาภัยพิบัติ มาตรการฟื้นฟู นโยบายการจัดการภัยแล้งแบบองค์รวม ยุทธศาสตร์ และการวางแผน

(๒) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรสาขาต่าง ๆ ของอาเซียนเพื่อจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นและประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การเกษตร พลังงาน และน้ำ

(๓) เพิ่มการส่งเสริมความร่วมมือและการทำงานร่วมกันในเรื่องการพัฒนางานวิจัยและสิ่งประดิษฐ์ (R&D) และการถ่ายโอนเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับภัยแล้ง เช่น การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การจัดการทรัพยากรน้ำ ความเสี่ยงที่จะเกิดสภาวะแห้งแล้ง การเก็บรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ (ซึ่งรวมถึงแหล่งน้ำ) และการบริหารจัดการทางเลือกอื่น ๆ

(๔) เพิ่มพูนศักยภาพบุคลากรของประเทศสมาชิกและภูมิภาคในการจัดการภัยแล้ง ซึ่งรวมถึงการนำระบบบริหารความเสี่ยงและการปรับปรุงระบบการเตือนภัยแล้งล่วงหน้าและการบริหารจัดการภัยแล้ง เพื่อช่วยป้องกันและช่วยเหลือให้กับทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางและสิ่งแวดล้อม

(๕) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในการจัดการภัยแล้งข้ามพรมแดนผ่านกลไกที่มีอยู่ของอาเซียน

(๖) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศทางเทคโนโลยี บนพื้นฐานของการเคารพในกฎหมายและข้อบังคับ แนวทางการปฏิบัติของรัฐสมาชิกแต่ละประเทศ และศึกษาบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภัยแล้งที่ต่างกันตามที่ตั้ง และส่วนต่าง ๆ ของภูมิภาค และเอกสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการภัยแล้งและความสามารถในการฟื้นฟูในท้องถิ่น

(๗) สนับสนุนเหล่าประเทศสมาชิกทุกประเทศให้มียุทธศาสตร์การปรับตัวสู่ภัยแล้งบนพื้นฐานของกฎหมาย ความต้องการ ตามแนวทางของประเทศนั้น ๆ โดยพิจารณาดังต่อไปนี้

(๗.๑) การยกระดับการปรับตัวในระบบสำคัญเพื่อผลิตอาหารอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการน้ำ การผลิตพลังงานสะอาด การป้องกันพื้นดิน การทำลายระบบนิเวศวิทยา และการรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

(๗.๒) พยายามนำเอาแนวทางปฏิบัติ ASEAN ๒๐๑๘ ในการส่งเสริมการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับอาหารเกษตร และป่าไม้ (ASEAN-RAI) เพื่อบรรเทาสาธารณภัย ช่วยเหลือและปรับตัวต่อภัยพิบัติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยอื่น ๆ

(๗.๓) พัฒนากฎหมายและกรอบนโยบายที่เอื้อต่อเอกชนในการหาและประดิษฐ์สินค้าเพื่อการค้าให้บริการที่มีความหลากหลายอย่างสร้างสรรค์บนพื้นฐานของการพิจารณาความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของภัยแล้ง อุทกภัย และสภาพอากาศแปรปรวนที่เกี่ยวข้อง โดยให้ความสำคัญกับบทบาทของข้อมูลสื่อสารและเทคโนโลยี

(๗.๔) ใช้ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการประดิษฐ์เพื่อพัฒนาการเตรียมรับมือและตอบสนองต่อภัยแล้งผ่านทางการประเมินความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ มีการติดตาม การแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า การเสริมสร้าง และการฟื้นฟูจากการอุบัติซ้ำของภัยแล้งในอนาคตผ่านการสนับสนุนทางการเงินเพื่อลดความเสี่ยง

(๗.๕) ส่งเสริมการช่วยเหลือระหว่างกันในฐานะภูมิภาคและสากลเพื่อสร้างความสามารถให้แก่ประชาคมและประเทศสมาชิกในการแก้ไขและปรับตัวกับปัญหาภัยแล้ง

(๘) ให้ความสำคัญกับการปรับตัวต่อภัยแล้งในระบบอาหาร น้ำ พลังงาน แผ่นดิน สิ่งแวดล้อม และปรับปรุงระบบการติดตามภัยแล้ง รวมทั้งการแจ้งเตือนล่วงหน้าเพื่อเตรียมตัวรับมือภัยแล้งในระยะสั้นและระยะยาว และเพื่อให้เกิดการปกป้องทางสังคม การคุ้มครองเศรษฐกิจและการวางแผนการลงทุน

(๙) สร้างความร่วมมือที่เข้มแข็งและใช้ประโยชน์จากกระบวนการเก็บรักษาอาหาร ภูมิปัญญาที่มีอยู่เพื่อลดผลกระทบจากภัยแล้งต่อความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาค

เอกสาร (ร่าง) ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการสร้างความเข้มแข็งในการปรับตัวรับมือภัยแล้ง (ASEAN Declaration on Strengthening of Adaptation to Drought) เป็นหนึ่งในเอกสารที่ผู้นำอาเซียนจะต้องรับทราบระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๗ และมีเนื้อหาที่ครอบคลุมถึงการทำงานของอาเซียนที่สำคัญ ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านจัดการภัยพิบัติ โดย (ร่าง) เอกสารดังกล่าวจะต้องได้รับการรับรองจากที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนทั้ง ๒ ด้าน ก่อนที่จะนำเสนอผู้นำอาเซียนเพื่อรับทราบต่อไป

ทั้งนี้ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ประสานกับสำนักเลขาธิการอาเซียนว่า ในเบื้องต้นประเทศไทยไม่มีข้อขัดข้องต่อหลักการของ (ร่าง) ปฏิญญาฯ ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังไม่สามารถให้การรับรอง (ร่าง) ปฏิญญาฯ อย่างเป็นทางการจนกว่าจะได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี โดยขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการภายใน และจะแจ้งให้สำนักเลขาธิการอาเซียนทราบผลการดำเนินการในโอกาสแรก

๔. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ได้หารือร่วมกับสำนักงาน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ผู้ประสานงานหลักในคณะกรรมการอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม)

/และกรมประชาสัมพันธ์

และกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับการดำเนินการเพื่อรับรอง (ร่าง) ปฏิญญาฯ ในระดับรัฐมนตรีโดยกระทรวงการต่างประเทศขอให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานหลักในการนำเสนอ (ร่าง) ปฏิญญาฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือผู้แทน และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยหรือผู้แทนรับรอง (ร่าง) ปฏิญญาฯ ดังกล่าว พร้อมกันในคราวเดียว

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่า (ร่าง) ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการสร้างความเข้มแข็งในการปรับตัวรับภัยแล้ง อันเป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองในการดำเนินงานร่วมกันของทุกภาคส่วนในอาเซียนเพื่อรับมือกับภัยแล้ง เป็นประโยชน์และมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน ในการเตรียมความพร้อมสร้างภูมิคุ้มกันร่วมกัน ประกอบกับการ (ร่าง) ปฏิญญาฯ ดังกล่าว มีเนื้อหาครอบคลุมการทำงานทั้งด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการจัดการภัยพิบัติ อีกทั้งได้มีการหารือกับสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ แล้ว จึงเห็นควรเสนอ (ร่าง) ปฏิญญาฯ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้แทน รับรอง (ร่าง) ปฏิญญาฯ ดังกล่าว พร้อมกันในคราวเดียว ทั้งนี้หากมีการแก้ไขโดยไม่กระทบสาระสำคัญหรือขัดต่อผลประโยชน์ของอาเซียนให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงมหาดไทยสามารถดำเนินการต่อไปได้ โดยไม่ต้องเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก



(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สำนักวิจัยและความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๖๓๗ ๓๖๖๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๕๒๗๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ foreign.dpm.th@gmail.com